

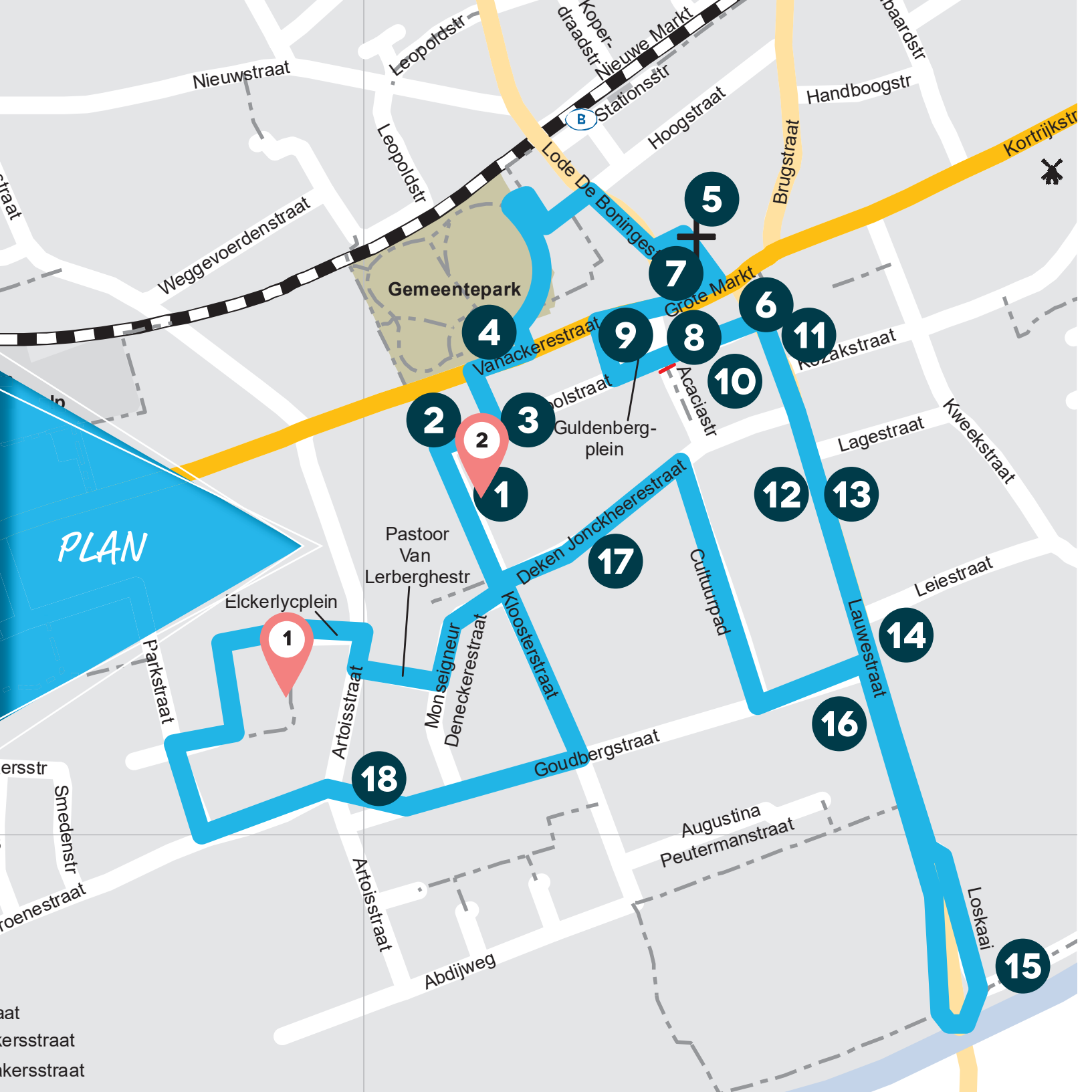
OP STAP IN JE HERINNERING WANDELING

WAT WEET JIJ OVER DEMENTIE?

 **DEMENTIE
VRIENDELIJK
WEVELGEM**
SAMEN DEMENTIE DRAAGBAAR MAKEN

EDITIE 2019 | WEVELGEM

5 KM
WANDEL-
PLEZIER
► *Binnenin!*



INFO

STARTPLAATSEN

- 1 Centrum voor ouderenzorg en dienstencentrum Elckerlyc
- 2 Woonzorgcentrum Sint-Camillus

LENGTE WANDELING

5 km

Ben je geen grote wandelaar? Je kan ook de verkorte wandeling maken en na 3 km terugkeren naar de startplaats.

TOEGANKELIJK

Deze wandeling is toegankelijk voor rolstoelen, scootmobiel, buggy's ...

WEGAANDUIDING

Volg deze 6-hoekige borden.



"Dementie is vooral erg als de samenleving er niet kan mee omgaan"

JAN HOET





DEMENTIE VRIENDELIJK WEVELGEM

Wevelgem wil een dementievriendelijke gemeente zijn. De gemeente werkt daarvoor samen met de woonzorgcentra en dienstencentra van Wevelgem, het expertisecentrum dementie Sophia en vele andere lokale partners, organisaties en verenigingen. Met verschillende activiteiten willen we **dementie bespreekbaar maken** en **het taboe errond doorbreken**. We willen de kennis over dementie verbreden en nuanceren, warme zorg voor mensen met dementie en hun mantelzorgers stimuleren en het isolement van de persoon met dementie en zijn mantelzorger doorbreken door kansen op ontmoeting aan te bieden.

OP STAP IN JE HERINNERING

Een van de manieren waarop gemeente Wevelgem dat wil doen, is via een toegankelijke dementievriendelijke wandeling die in elke deelgemeente werd uitgewerkt. Die wandelingen helpen om herinneringen op te halen. Personen met dementie hebben moeite om recente gebeurtenissen te onthouden, maar houden ervan om te vertellen over het verleden. De vragen in de brochure bieden dus een eerste aanzet tot reminiscentie (herinneringen ophalen). Daarnaast maakt de wandeling ook **ontmoeting** mogelijk: ontmoeting tussen verschillende generaties, tussen mantelzorgers, tussen personen met dementie ...

Wie deelneemt aan deze dementievriendelijke wandeling helpt om stap voor stap dementie bespreekbaar te maken. Zo komen we samen dichterbij een dementievriendelijke samenleving.



INSTRUCTIES WANDELING

Je verlaat de parking van het Woonzorgcentrum Elckerlyc. Je steekt de weg over en gaat naar rechts. Je slaat de Pastoor Van Lerberghestraat links in. De eerstvolgende straat ga je opnieuw naar links. Aan het eind van de Monseigneur Deneckerestraat steek je beide zebrapaden over om de Kloosterstraat te volgen richting Woonzorgcentrum Sint-Camillus **1**.



WAT IS DEMENTIE?

Dementie is een complexe en onomkeerbare aandoening van de hersenen die invloed heeft op het verstandelijk vermogen, de stemming, het gedrag en de persoonlijkheid. Er zijn verschillende soorten dementie. Naargelang de soort dementie treden er andere symptomen op.



NIET PLUS GEVOEL

Soms heb je het gevoel dat er iets niet pluis is zonder dat je er onmiddellijk de vinger op kunt leggen. Je vergeet gemakkelijk een naam of kunt wel vaker niet op een bepaald woord komen, je kunt bepaalde spullen niet terugvinden hoewel ze op hun vaste plek liggen, je laat wel eens steken vallen bij alledaagse handelingen ... Aarzel niet om je bezorgdheden te bespreken met je huisarts.

1 WZC SINT-CAMILLUS / MATERNITEIT 'ONZE-LIEVE -VROUW'

In 1939 werd in het toenmalige 'oudemannenhuis' door de Zusters van de Heilige Vincentius-à-Paulo een nieuwbouw opgetrokken met een capaciteit van 45 bedden. In 1940, net toen de Tweede Wereldoorlog uitbrak, voerde dokter Roussel uit Mene er voor het eerst een chirurgische ingreep uit. De afdeling materniteit was toen nog in opbouw. De eerste baby die daar ter wereld kwam, was Liliane Marie Martin. Ze werd geboren op 15 augustus 1946. In de jaren '60 waren er almaar minder geboortes. Uiteindelijk werd de afdeling in 1968 gesloten.



- » Ken jij iemand die geboren is in Sint-Camillus?
- » Weet je nog hoelang moeders vroeger in het moederhuis bleven na de bevalling?
- » Werden baby's gewoonlijk gedoopt in de kapel van het moederhuis?



† INSTRUCTIES WANDELING

Je stapt langs WZC Sint-Camillus **2** verder tot de eerstvolgende straat. Je wandelt rechts de Schoolstraat in. Op je linkerkant zie je de tuin en de achterzijde van het herenhuis: 'La Roseraie' **3**.

3 LA ROSERAIE

La Roseraie werd gebouwd in 1910 en bewoond door Paul le Maire de Romsée. Hij was gehuwd met Marthe Vanackere, dochter van Jules Vanackere. Na verloop van tijd werd dit herenhuis de woning en de praktijk van tandarts Jacques Isebaert. Deze statige woning is aan de straatkant afgeschermd met een hek. Het interieur is deels angekleed door de vroegere Kunstwerkstede Decoene uit Kortrijk. Sinds 2005 is het herenhuis beschermd als monument. Vandaag doet het gebouw dienst als het kantoor van een architectenbureau.



DURF ALS MANTELZORGER HULP VRAGEN

- » Ondersteuning van de mantelzorg is belangrijk. Durf als mantelzorg hulp vragen. De zorg voor een persoon met dementie hoef je niet alleen te dragen.
- » Het ontmoeten van lotgenoten kan steun bieden. Wist je dat er vier keer per jaar een praatcafé dementie doorgaat in onze gemeente?



IN CONTACT MET PERSONEN MET DEMENTIE

- » Het blijft belangrijk om andere mensen te ontmoeten, zowel voor de mantelzorgers als de personen met dementie.
- » Je aanwezigheid en rustige uitstraling zijn voor een persoon met dementie vaak belangrijker dan woorden.



I INSTRUCTIES WANDELING

Onmiddellijk na deze woning wandel je naar links tot aan de Vanackerestraat. Daar stap je verder naar rechts tot aan het zebrapad ter hoogte van de post. Je steekt over en stapt links langs het Kasteel Vanackere **4** het park binnen.

4 KASTEEL VANACKERE

Kasteel Vanackere werd op het einde van de 19e eeuw gebouwd als residentie van de familie Jules Vanackere-van-der Mersch. Jules was de 3e in de rij van de 4 generaties Vanackeres die burgemeester van de gemeente werden. Tijdens de twee wereldoorlogen werd dit gebouw opgeëist als 'Ortskommandatur'. De gemeente kocht het midden de jaren '50 en bracht er het gemeentehuis onder. Ook dit gebouw geniet bescherming als monument sinds 2005.



GA RESPECTVOL OM

Respectvol omgaan met een persoon met dementie is respect tonen voor het uniek zijn van elke persoon. Benader de persoon met dementie als een volwassene. Gebruik geen verkleinwoorden of betuttelende taal.



LEVENSWIJSHEDEN

- » Deel je herinneringen met anderen.
- » Maak je dagen onvergetelijk, ook al vergeet je de dagen zelf. Geniet van elk moment.
- » Een gezonde geest in een gezond lichaam. Bewegen blijft belangrijk.
- » Met het ouder worden, gaat ons geheugen achteruit. Blijf je hersenen trainen.
- » Zoek de natuur op en laat je er door verwonderen.





4 GEMEENTEPARK

Het kasteelpark werd vroeger afgesloten door een hekwerk. Een deel van dat hekwerk is bewaard gebleven. In het park staan twee prieeltjes en een ijskelder. Er is een vijver en lovergang (berceau). Je vindt er ook de Bib in het Park.



INSTRUCTIES WANDELING

In het gemeentepark **4** stap je op het kiezelpad naar rechts, richting de berceau of loofgang en je wandelt er onderdoor.

Op het eind van de berceau verlaat je rechts het park en wandel je daarna opnieuw rechts verder. Je steekt het zebrapad aan de hoedenwinkel over en gaat verder richting de kerk. Net voor de kerk ga je naar links tot aan de grot van Onze-Lieve-Vrouw **5**.

5 ONZE-LIEVE-VROUW GROT

De grot werd kort na de Tweede Wereldoorlog gebouwd onder pastoor Pil, als gelofte voor het vrijwaren van Wevelgem en haar inwoners. Ze werd ingewijd in 1946 en bevindt zich op het terrein van het vroegere kerkhof.



- » Ben je nog op bedevaart gegaan?
- » Welke waren de meest bezochte bedevaartsoorden?
- » Deed je al eens een novene?
- » Werd er af en toe een kaarsje gebrand?



6 OUD GEMEENTEHUIS

Dit gebouw dateert van het begin van de 20e eeuw en is beschermd sinds 2005. Het deed oorspronkelijk dienst als gemeentehuis maar ook de politie, de brandweer en de posterijen hadden er hun stek.



» Ken je nog namen van een vroegere burgemeester, brandweercommandant, postmeester, commissaris?

† INSTRUCTIES WANDELING

Na een bezoek aan de grot wandel je verder richting Grote Markt. Je steekt het kruispunt over aan de verkeerslichten en wandelt vóór het oude politiebureau en het voormalig gemeentehuis **6** naar rechts.

Je wandelt verder richting Guldenbergplein. Rechts aan de overkant van de straat zie je de Sint-Hilariuskerk **7**. Verder in de straat kom je een aantal horekazaken tegen waar ook vroeger cafés gevestigd waren, zoals café 'De Fazant' **8**.

7 SINT-HILARIUSKERK

Deze neoromaanse kerk werd in 1883 gewijd. In 1907 kreeg de toren een ranke torenspits. De kerk doorstond twee wereldoorlogen, maar in 1940 werd de torenspits vernield. De spits werd pas terug opgebouwd in 1954. Bij de sacristie vinden we een Mariakapel waar de relikwie van de Heilige Doorn wordt aanbeden tegen hoofdpijn en andere hoofdaandoeningen.



- » Ging je vroeger naar de kerk?
- » Hoeveel keer per week?
- » Heb je je communie gedaan?
- » Heb je fijne herinneringen aan deze dag?



† INSTRUCTIES WANDELING

Aan het Guldenbergplein wandel je rechtdoor langs het wielermanument 'Via Vanackere' ⁹ richting Sint-Barbara. Gustave Van Belle won in 1934 de eerste editie van Gent-Wevelgem. Na het monument steek je de straat over en wandel je naar links tot aan de vrije basisschool. Je stapt de Schoolstraat in naar links, richting het cultureel centrum, waar vroeger 'Pasters Zaele' was ¹⁰. Je wandelt rechtdoor tussen het cultureel centrum en feestzaal Leyedaele richting de Lauwestraat waar je rechts afdraait. Links van je, ter hoogte van huisnummer 7, zie je de artsenwoning van voormalig dokter Goethals ¹¹. Daar is nu nog altijd een artsenpraktijk.

10 PASTERS ZAELE

Onder impuls van pastoor Pil startte rond 1934 de bouw van een toneel-, feest-, en cinemazaal. Het stond gekend als 'Pasters Zaele'. In de grote zaal met balkon was plaats voor 450 man. Later werd het afgebroken, om op dezelfde plaats cultuurcentrum Guldenberg te bouwen.



11 ARTSENWONING



- » Kwam de dokter ook op huisbezoek?
- » Hoeveel kostte een doktersbezoek?
- » Maakten ze bij jou thuis ook zelf hoestsiroop?



INSTRUCTIES WANDELING

Je wandelt een stukje verder tot aan huisnummer 12. Hier zie je de voormalige cinema Plaza ¹². Na de cinema wandel je verder tot aan het zebrapad waar je de straat oversteekt en verder wandelt in de Lauwestraat, tot aan de Leie. Je passeert er feestzaal De Cortina ¹³ en op huisnummer 135 de Châlet de l' Abbaye ¹⁴.

¹² CINEMA PLAZA (12)



- » Ging je vroeger wel eens naar de cinema?
- » Mocht je zonder chaperon met een liefje naar de film?
- » Hoeveel kostte een filmticket?
- » Welke films bekeek je het liefst?

¹⁴ CHÂLET DE L' ABBAYE

De toenmalige eigenaar van het Kloosterhof, Desiré Hassebroucq uit Comines, laat zijn pachter Gustaave Busschaert in 1904 een herberg bouwen aan de rand van zijn domein. Hassebroucq was eigenaar van een grote vlasspinnerij die tijdens WO I werd vernield. De herberg werd vaak bezocht door schutters, jagers en vlassers. De villa veranderde meerdere malen van eigenaar tot Daniel Dermaux ze kocht in 1984 en zijn industriële wasserij op de achterliggende gronden bouwde.





I INSTRUCTIES WANDELING

Als je wil, kan je hier al terugwandelen langs de overkant van de straat richting de Goudbergstraat (p.13).

Wie nog energie genoeg heeft, wandelt hier verder, links van de brug naar beneden tot aan de boorden van de Leie **15**.



DEMENTIE IN CIJFERS

- » Elke vier seconden wordt bij iemand ergens in de wereld dementie vastgesteld.
- » De meest voorkomende vorm van dementie is de ziekte van Alzheimer (ca. 70%).
- » In België hebben naar schatting 202.000 mensen dementie. Voor Vlaanderen is het aantal ca. 131.800 en in Wevelgem zijn er zowat 615 personen met dementie.
- » De kans is één op vijf dat iemand in zijn leven dementie krijgt.
- » Het aantal mensen met dementie zal als gevolg van de vergrijzing tegen 2060 verdubbeld zijn.
- » Pas twee tot drie jaar na de eerste tekenen wordt de diagnose gesteld door een arts. Bij jongdementie duurt dit nog eens dubbel zo lang.

Bron: Expertisecentrum Dementie Vlaanderen

15 DE LEIE OF DE GOUDEN RIVIER

Wevelgem was dankzij de ligging aan de Leie één van de belangrijkste vlaggemeenten uit de regio. In het water van de Leie zit niet veel kalk en ijzer. Daardoor is het enorm geschikt voor het roten van vlas. De Leie kreeg de bijnaam 'de Gouden rivier', naar de glans die het in de Leie gerote vlas had. Het roten van het vlas gebeurde in de periode tussen mei en oktober. Het was een ongezond werk, je kon er vlaskoorts door krijgen. In 1934 kwam er een verbod op Leie-roten. Roterij Busschaert is nog een stille getuige uit de periode.



- » Ken je iemand die in het vlas werkte?
- » Weet jij hoe het roten van vlas gebeurde?
- » Weet je wat botekopers zijn?



† INSTRUCTIES WANDELING

Je stapt verder onder de brug en gaat rechts terug naar boven richting de Lauwestraat. Op je linkerkant zie je de Abdijdreef met in de verte de Abdijpoort **16**.

Je wandelt terug richting de Goudbergstraat waar je links afslaat. Een eindje verder in de straat steek je het zebrapad over en sla je het Cultuurpad in. Je wandelt er langs de achterzijde van gleiergroothandel Byttebier, de porseleinhallen, ... Op het eind van het pad stap je de Deken Jonckheerestraat in.



10 VUISTREGELS ALS JE COMMUNICEERT MET EEN PERSOON MET DEMENTIE

1. Maak oogcontact.
2. Zeg altijd wie je bent en wat je komt doen.
3. Spreek de persoon met dementie aan met zijn/haar naam. Benader de persoon als een volwassene.
4. Spreek traag en duidelijk.
5. Gebruik korte zinnen, concrete en eenvoudige woorden.
6. Maak gebruik van gebaren of toon dingen voor als je iets wil uitleggen.
7. Wees bemoedigend, benadruk wat goed gaat.
8. Spreek niet over het hoofd van de persoon met dementie.
9. Een schouderklopje, een aanraking zegt soms meer dan woorden.
10. Doe zo weinig mogelijk beroep op het recente geheugen.

Bron: Alzheimer Liga Vlaanderen

16 ABDIJPOORT WESTPOORT





GEWOONTES BRENGEN RUST

- » Regelmaat, structuur, vaste dagindeling en gewoontes brengen rust en geven houvast.
- » Voorzie regelmatig rustmomenten.



BEELDEN

Een beeld is voor mensen met dementie herkenbaarder dan woorden.



INSTRUCTIES WANDELING

Je stapt naar links tot aan het Sint-Pauluscollege ¹⁷ met aan de overzijde de oude site Ter Mote (groenperk).

¹⁷ SINT-PAULUSCOLLEGE (17)

Het Sint-Pauluscollege wordt opgericht in 1958 door E.H. Dejaegere, in de Schoolstraat naast 'Pasters Zaele'. Via zijn broer die architect in Kortrijk is, koopt Dejaegere na de wereldtentoonstelling in Brussel het Joegoeslavisch paviljoen. Het paviljoen werd ontworpen door Vjenceslav Richter en is sinds 2005 beschermd als monument.



- » Ken je nog de schoolmeester of zuster van wie je les kreeg?
- » Kreeg je nog les op zaterdagvoormiddag?
- » Gingen meisjes en jongens naar dezelfde school?
- » Werd er een uniform gedragen?
- » Kreeg je weleens straf?



† INSTRUCTIES WANDELING

Je verlaat de oude site Ter Mote en voorbij de ingang van de assistentiewoningen Ter Meersch steek je het zebrapad over. Je gaat rechtdoor in de Kloosterstraat tot aan de Goudbergstraat, waar je het zebrapad naar rechts neemt en onmiddellijk opnieuw de straat oversteekt. Je wandelt tot aan het pleintje aan de Artoisstraat ¹⁸. In het begin van de Artoisstraat had je vroeger de kruidenierswinkel van Paula Landuyt en de slagerij van Germain Hoste en Hilda Vande Walle.

Je verlaat het plein en neemt de Groenestraat. Je gaat verder tot aan de Parkstraat waar je rechts afslaat. De eerstvolgende straat ga je opnieuw naar rechts richting het WZC Elckerlyc. Voor het gebouw stap je de parking over waar je links het wandelpad neemt naar de ingang van Elckerlyc.



- » Ken je nog recepten uit grootmoeders tijd?
- » Wat was voor jou een echte feestmaaltijd?
- » Kweekten jullie soms zelf een varken om te slachten voor eigen gebruik?

SAMEN DEMENTIE DRAAGBAAR MAKEN

INFOPUNTEN DEMENTIE

Wevelgem telt vier infopunten dementie. Personen met dementie en hun mantelzorgers kunnen er op een laagdrempelige manier terecht voor informatie en advies. Wanneer zelf langskomen moeilijk gaat, dan komen wij ook graag bij jou langs.

Het Gulle Heem

Gulleheemlaan 20
Gullegem
056 43 20 80
dementie.hetgulleheem@
wevelgem.be

Sint Jozef

Sint-Maartensplein 15
Moorsele
056 41 51 68
infopuntdementie.moorsele@
gvo.be

Elckerlyc

Elckerlycplein 1
Wevelgem
056 43 55 10
dementie.elckerlyc@
wevelgem.be

Sint Camillus

Kloosterstraat 21
Wevelgem
0499 90 49 22
infopuntdementie.wevelgem@
wzcsintcamillus.be

Deze wandelbrochure kwam tot stand door de samenwerking van gemeente Wevelgem, de lokale dienstencentra en woonzorgcentra van Wevelgem en de heemkundige kring Wibilinga.



WEVELGEM 
SPREEKT JE AAN